Хэкум и кино гъуазджэм зегъзужьыным, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм папшіэ режиссерхэр гъэхьзэмэры-ным куэд зэрьхищівыхам папщіа «Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм щэнхабээмкіз щівхь зиіэ и лэжьакіуэ» ціэ льапіэр фізщын Сокуров Александр Николай и къуэм-

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Президент КъАНОКъУЭ Арсен

президент К Налшык къалэ 2011 гъэм мэкъуауэгъуэм и 14-м №93-УП

Урысей щэнхабзэм и набдзэ

И ныбжыыр ильэс 60 зэрырикъум къыхэкіыу Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Президент Къанокъуз Арсен хъузхъу телеграмма хуигъэхьащ режиссер ціэрыіуэ Сокуров Алексания

«Уи гъащіэм и махуэ гъуэзэджэмкіэ - уи ныбжьыр и ыщі зэрырикъуамкіэ си гуапэу сынохъуэхъу. Уэ къз гъащі з гъуэгуанэр Хэкум хуэпэжу щытынымрэ абы псэемыблэжу хуэлэжьэнымрэ я щапхъэщ. Уэ куэд щыпху зэфІэкІащ кино гъуазджэм, зэрыщыту урысей щэнхабзэм зегьзужьыным. Дэ икъукІэ пщІэшхуэ худощІ Къэбэрдейзегьэумсыным. Дэ иксукіэ пщіашмуз худощі Къэбоэрдей. Балькъэр Республикам папшіэ режиссер ныбжыщійэхэр гьэкээзірыным куэд зэрыхэпщіыхым мкім ар иксукіз гу-ала тщожьу, Ум махуэшмум уэ урихызінац ум зэхэщіыкіми у и кърруми заужьауэ, хэкум и кинематографием и уяхья узыншагьэ быдэ уиlэну, уефіэкіуэну, урысей щэн-хабээр, ди Хэкум и пщірэ зыізтын творчесь ехьуліэныгьэщізхэр къэпхыну», - итщ телеграммэм.

Гъукіэлі Ю. Хь. «Къэбэрдей-Балъкъэр Республи

Республикэм и Президентым и Указ

УКАЗ

Къзбэрдей-Балькъэр Редімизэм и промышленностым зегъзужьыным къзруушхуй зэрырихьэліам икіи илъэс куадиіа хъзлалу зэрылэхьам папиціа «Къзбэрдей-Балкъър Республикам и промышленностым щіахъ зиіз и лэмьахіуа» ціо лэмьахіуа ціо лэмьахіуа ціо лэмьахіуа праміна п

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Президент КЪАНОКЪУЭ Арсен

. пошил къвлэ 2011 гъэм мэкъуауэгъуэм и 15-м №96-УП

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Хэхакіуэ комиссэм хэтхэм ятеухуауэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Президентым и Указ

Къзбэрдей-Балъкъэр Республикам и Конституцэм и 81 статъям и «к» пунктым тету икіи «Урысей Федерацзм и цырухам хахыныгтызмися в умутыныгъзхамар референду-мым хатынымися піз хуитыныгъзмура къвзатъэпацыным кіз шэсыпіз нахъвщихьозм я і уахукіз» Федеральна зако-ным и 22, 23 статьяхом, «Къзбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Хэхакіуэ комиссэм и Іуэхукіэ» Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Законым и 5 статьям япкъ иткіэ, **унафэ**

сощ1: 1. Унафэ къыщащтэкІэ Іэ яІэтыну хуиту Къэбэрдей-Балъ

1. Унагро къвщащтам за янэтыну хунту къвоордан-тывль-кърр Республикам и Хэхакую комиссом хогъэхьэн: Атмуравезя Ирина Ахьмэт и ихъур Джэш Вячеслав Мыца и къурар Егорова Талина Фаро и пътур Соговъе Варимир Риколай и Кърра Соговъев Владимир Риколай и къура Соговъев Владимир Риколай и къура Тал Руслав Валерий и къура 2. Мы Указым къвру егъуэт 2011 гъзм бадзуулъум и 7-ти шешіодзара.

Къзбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Президент КъАНОКъУЭ Арсен

Налшык къалэ 2011 гъэм мэкъуауэгъуэм и 15-м №94-УП

Социально-лэжьыгъэ зэхущытык!эхэр зэблэгъэк!ынымк!э лъэныкъуищу зэхэт Къэбэр-дей-Балькъэр комиссэм и унэтак!уэм и lyэхук!э Къэбэрдей-Балъкъэр

Республикэм и Президентым и

 Социально-лэжьыгъэ зэхущытыкІэхэр зэблэгъэкІы нымкІэ лъэныкъуищу зэхэт Къэбэрдей-Балъкъэр комис сэм и унэтІакІуэу гъзувын Къзбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Правительствэм и Унафэщі Гертер И. К.

ликом и правительством и направил грегре ил късытъта 2. Къару мывізаку къзпъвтен «Социально-люковтъта за кързина пред правительно правительно правительно Къзбордей Балъкъзр комиссам и унатіакіуям и ірхикі къзбордей Балькъзр республикам и Президентым (до гъзм дыгъэгъазам и 1-м къъдитъякіа Указ №193-УП-м. 3. Мы Указам къару егърут къвщиградая махум щегъз-

Къзбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Президент КъАНОКЪУЭ Арсен

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Президент Къанокъуэ Арсен Медицинэм и лэжьакlуэм и махуэм ирихьэлlэу а Іэнатlэм пэрытхэм

ЗЭРЫЗАХУИГЪАЗЭР

●КъБР-м и Парламентым и Президиумым

Респибликэм и бюджетым

зэхъцэк|ыныгъэхэр

халъхьэнц я мурадщ

Республикэм законхэр и «Къалго абий поликлиникэ кылгаытыж п предпилхыы п дендилукым п дендилукы п дендилукы п дендилук п

и къуэм, «Вольна Аул» унз-хэр зезыхъэ компание» ООО-м и генеральнэ директо-Гугъуэт Гусман Нурбий и къуэм КъБР-м и Парламен-тым и ЩІыхъ тхылъыр еты-ным теухуауэ.

тым и Шыхы ткылыыр еты-ным теумуал, Зајушјам Правительством пакухака зоманым клубьдуу депутаткур едујуап «Автомо-биль гъузгухмгр жъБР-м иратъж Куз Гъузгу лэжы-ыгъзмуа к Тузук у лэжы-ыгъзмуа к Тузук у лэжы-и законыр, Къррал јухущјап/ъм- УФ-м и Пенез фондым и коудаму КъБР-м щы/ъм 2011 гъм и боджетыр гъззоціа зраръкъры, апкуху-«Энергиер эзгъззяхуным, ар къмъзраратъсосояным къмпу-

«Энергиер ізгъззухуным, ар кънгэрат-гособліми къмпэ-кlу» фейглэм хэгъ эхъуэным. уФэ-м и заком акт шкъмуэхум эхкуэк Імныт-эхэр хэлъхэ-ным теухууз» Федеральгы-законыр Къбордей-Балъкъ-эр Республикам и щімнальзм зэрыщат-эзаш!эм. КъБР-и и Парламентым и пресс-fyхуци[алfз.

«2011 гъзм Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и республикэм и брожетым и Јузхук Iз» Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Законым зухъуж Балъкъэр законым тухужуж законопроек-

ным теухуауэ» законопроектыр депутатхэм я пащхьэ кърилъхьащ БюджетымкІэ,

кърилъкващ Бюджетымкі в напотхмую финансхмый в комитетьм и унафэці Ахьуэхъу Къаншобий. Абы зэрыжиіамкі в мы законопро-ектыр щі агьэхьэзырам и щкоэусытьуэ нэхьыщкь эхэм ящьщіц Къзбэрдей-Багікьгра республикам курыт шірыкігра зэрыпратьэгьуэт щі ыкігра законом празіці заживым къзсталіці прэзіці заживым къзсталіці прэзіці заживым картальная законом празіці заживым картальная законом празіці заживым картальная законом празіці заживым законом за

Республикэм курыт шІзыктэр зэрышрат-тэкуэт шІзыкТэр къэгъэшТэрэшТэжыным пышТа Туэжухэр ялэжыну къзгэрыпэшытыр, пшТэкТэ зэфТагъэкТ Туэхуткыбэзэхм кылгыКуэнүр зыхуэдизыр ээ-дагъэтэммыкжыр, 2010 гъзм болжеты Муэху пырхыкТахэм трагъэкТуэлэн пашТэк кылутыншахэм ящы-щу къзмыгтысты зыграт-яжубулэну Туэхухэр эрымубазыушхэр. Трезициумым хэтхэр ашхуэ-дэх хэлльаш Урысей Федера-тим и ногъуэшТ субъектхэм я парламентархэм законхэр кылута жэрдим зыбжанэм. ЗэТушТэм законхэр хылдатаж урдум забжанэм. ЗэТушТэм законхэр хылдат-яж Наным хуэт-зэау кылдат-яж Наным хуэт-зэау кылдат-яж Наным хуэт-зэау кылдат-яж наным законхэр законхыр законхыр законхыр законхыр законхыр законхыр законхыр законхыр законхыр законхы

жыным икіи елэжьыным егъэщіыліауэ Къэбэрдей-

Балъкъэр Республикэм щызэфіагъэкіын хуейхэм шытепсэльыхыш КъБР-м и Парламентым и Унафэшым и деж щы за жы-лагъчэ советым. ЗЭІУЩІЭР къыщызэіуы

хигъэщхьэхукіащ къаіэта Іуэхум мыхьэнэшхуэ зэри-

щІым. Чеченов Ануар къытеувыјащ абы и лъзныкъузкіз зэфіагъзкіыпхъзхэм: хуабэщхэм (теплицэхэм) зра-гъзубгъун, хозяйствэхэр тех-никэкіэ къызэрагъэпэшын.

● ЗэІущІэхэр

КъехьэлІэжын икІи хъумэн

хым Парламентым и Уна- пхъэшхьэмыщхьэхэмрэ ха-фэщ! Чеченов Ануар къы- дэхэк!хэмрэ уасэ езэгъырабгъухэр хуагъзувын, къуажэхэм хадэхэк къе-Іуахуи мыхьэнэшиуэ зэри- къуажЭхэм хадахэк Къбдэ, «Пхъащикэмышкаэхэм» — ІахыпГахэр къвщызајуара хадахжикэмэр республи- хын, нэгъуэщ ШыпІзхэм
кэм къвзэрышракьэліз», кърашыр лгъэмышр зэрышахыумэ, зэрышагы- хуейш, А јуахухэри нэдикъу, зэрышагы шыкыр гърэшцхори зэфТагъакТы-иджырей зэманым къез- ныр зэльытар хъэрына-тыжыркъмы. А јузутур- тыш[хэр я 1анатахы-хэр дуней псом щызэдашта егугъуу зэрыпэрытырш, пщалъэхэм езэгъын хуейш. къыхигъэщхьэхукlащ абы Тэмэму ямыхъумэмэ, «Апхуэдэу къэралыр къуа тамаму яных умама, «Алкузару къралыр к куа-сякъму яныктъзіотку умама, жодосхам аэрадэільнкуун дәхжіну кърахьаліяхом я хабозжі шіать збыда-процент 30-м щійтьур за- хурейщ», яжриіащ кыза-іохьз», - жиіащ КъБР-м и хуусахэм Чеченов Ануар. Парламентым и Унафр — Заўміціям къвшыпсэльащ

хабзэгъэув, гъэзэщіакіуэ властым и ліыкіуэхэр, Жылагъуэ советым щыщхэр, мэкъумэш ІзнатІэм и лэ-

(КІэухыр 2-нэ нап.) 000----

• Дыгъуасэ

Пашэхэм йохъуэхъу

Медицинэм и лэжьак Гуэхэм я махуэм и ццыхь-кlэ дыть уаса КъБР-м Узыншатьэр хъуманым кlа и министерствам. щагь за дължани республикам цыхухэм це lasa и Гузхущал Гэ псоми я доху-тыр, медестра нэхьмф/кэр.

півкухам щеїзаз и гузхущапіз ікоми в лоху-тяр, меасестра няхьвіфіхар.

МАХУЭШХУЭМКІЗ абыкэм екьуэккуну заlу-пізм зыкьарагьзкьалащ кьБР-м и Правительствям и УнафащІ Гертер Иван, абы и япь къузда-дам унафащІ Гертер Иван, абы и япь къузда-кам и УнафащІ Гертер Иван, абы и япь къузда-зами КъБР-м и Президентым и чэнджащатър къу-минам къБР-м и Президентым и чэнджащатър у унаева Аминат, республикям эжыьтьэмра со-циальня зыужынытъэмна и ининстр Тюбеев Альберт, стъэджянытъэмна и ининстр Тюбеев Альберт, стъэджянытъэмна и ининстр Тюбеев Альберт, стъэджянытъэмна ининстр тюбеем къБР-м и Президент Къвнокъуз Арсен и пјакіз Гертер Иван къвзахузсадзям махуэщузям-кіз ехъужузащи. «Фэ фи Ізщіатъэмрз щізны-тъзмра щіыхьыщахуз зыпналь Іузкум кувогъэпс, інкум и дежкіз нязк эталіз дыдау щіят узын-шатър кърмянням фи зафізкі псори хувоунятія, къвкитьарикъэкукіащ Гертер Иван иншину 58-м скыжитьарикъэкукіащ Гертер Иван иншину 58-м м Узыншатъра кумуннира социальне ры-убум узыншатъра кумуннира социальне ры-убум узыншатъра кумуннира социальне ры-піравительствям, 3-м КъБР-м и Паралментым я щімък тхыльхэр зајущіям щратащ.

Тит Заир «Адыгэ псалъэм» и хрэщіэщым кэрагээблагээ

Дыгьуасэ «Адыгэ псальэ» газетым и хьэщГэщым ди хэкуэгьу щэджащэ, Урысей Федерацэм и цІыхубэ ар тист Тут Заур кърагъэблэгъащ.

ХЬЭШІЭШЫМ шызэхуэсаш республикэм и газетхэм ХБЭЩГЭЩЫМ шытэхуэсаш республикэм и газетхэм, журналхж, тесп-радию компанием я журналхж, я лівыкуэхэр, редакторхэр, уэрэджыйакіуэм и ныбжэлту-др. Пресс-конфренциям кэрикэл-ліахэм я упшіл похви Тутьм гупсэхуу жуэап ириташ, Ахэр теухуат уэрэджы- Іакіуэм Москва шинхабэжирэ тьразджэмий длу туннерситетым щригьэкіуэкі лэжыытым, гъузаджэм щий мурадхм, кызалашкым щыпелу уш льэпкэгэгуэхмэр абыра я зэхущытык/эм, фідлу кызылытыгу и хэкуэгьухэр и уэрэдхм едураму Dana шамагнуэт цильуелгуэм, «Адыг п салтым» и ш/эджык/акі/уэхм мыгувэу Бэмал ягьуэтынуш а зэіуш/эм теухуа тхыгьэ шкызуум кесджэну. ЧЭРИМ Марьяно.

THE

УФ-м и Президент Медве-дев Дмитрий къелъытэ Москва и гъунапкъэхэм зрагъзубгъуу Къалащхьэ федеральнэ округ къызэ-

федерально округ къыза-рагъэлашын хүейуз.
Къэралым и Іэташхьэм мы ијужур зытрищыкъыр Моск-ва памыжыжьа щіынальз-эхэм я ціыхузом я пссукіэр нахъ тынш хъунырщ. Москва и Іэтащхьа Собя-нин Сергей къызарыхигьз-

щамкіэ, а іуэхур тэмэмщ арщхьэкіэ абы къикіыр къым Москварэ областым рэ зэхагъэхьэжыну.

Нэхъри хуит щІын

Медведев Дмитрий нэкъышыхигъэшхьэхукіаш блэкіа ліэшіыгъуэм и 90 гъэхэм къышышіэдзауэ піалъэ кіыхькіэ ди къэралым экономикэ Іуэхухэр щызэхэзэрыхьауэ зэры-

шытар. «Ауэ дэ а лъэхъэнэм дыкъыхэкіащ, - жиіащ УФ-м и Президентым, - дяпэкіэ къэпрезидентым, - дипэктэ къз-ралым экономикэ Іуэхухэр апхуэдизу куууэ зэригъакіуэ хъунукъым. И чэзу хъуащ уней Іуэхущіапіэ къызэзыгъэпэщхэм гъуэгу еттыну. Дяпэкіэ Урысейм и мылъкур нэхъыбэу зезы-хьэн хуейр хьэрычэтыщіэ-

Бэракъ Плъыжьыр къемызэгъыуи?

Украинэм и Конституцз судым къилъытащ гуф1э-

Тегъэщіапіэ ищіар а ба ракъыр гуфіэгъуэ іуэхухэн къыщагъэсэбэп дамыгъэ хэм хагъэхьэн хуейуэ Укра-инэм и Конституцэм къызэмыгъэлъэгъуарщ.

КІз зимыіз Урысейм и МЧС-м и уна-фэщі Шойгу Сергей и пса-лъэхэм ятепщіыхьмэ, къз-

ралым и мэзхэм мафіэ къа-щіэнэныр нэхъ кіащхъэ мэхъу. Псалъэм и хьэтыркіэ, Ир-

Псалъэм и хьэтыркіз, Ир-кутск областым, нэгъуэщі щіыпіз зыбжанэми шы-нагъуз щыіэжкъым. Ар хужыпіэфынукъым Буряти-еми. Министрым къыхигъз-щхьэхукіащ а щіыналъэм и мэзхэр мафіэсым кърагъз-лыным къаруушхуэ зэры-

Мы махуэхэм

Мэкъуауэгъуэм и 18, *щэбэт*

 Мы махуэм (1940) генерал Шарль де Голль езым къы-Шарль де Голль езым къы-зэригъэпэща «Зызымыт Франджы» хэкупсэ эзицэ-хьееныгъэми и ціякі Лондон ипсэлъыкіри, франджыхэр къмхуриджащ Хэкур эыубы-да гитлерыдзэм пэщізувэну. «Илъас 85-ра и пэкі (1926) къызэрагъэпэщащ Дунейпсо филателие зэгухьэ-ныгъэ

ныгъэ.

● Ильэс 75-рэ и пэкіэ дунейм ехыжащ урыс совет тхакіуэ, СССР-м и Тхакіуэхэм я зэгухьэныгъэр къызэзыгъэпэща икіи абы и япэ унафэщі Горький Максим (1868 -

1936). ● 1956 гъэм Налшык музыкэ училищэ къыщызэ!уа-хаш.

• Сабий футболым и дуней-псо махуэщ. ООН-м и Са-бий фондымрэ (ЮНИСЕФ) Футбол зэгухьэныгъэхэм я

ващ. ●КНДР-м щагъэлъапІэ къэ-рапым и иджырей унафэщІ Ким Чен Ир Кореем и Пажьакіуа партым и ІІК-м япэу Ізнатіэ къыщрата ма-хуэр (1964). 1997 гъэм мэьуауэгъуэм парті этарь нэхъыщхы ретарь нэхъыщхьэу хахащ. •Мэкъуауэгъуэм и 19 - 21-хэм Момбас (Кение) ще-кlуэкlынущ Дунейпсо турист зэгухьэныгъэм и Гъэээщlакіуэ советым и 90-нэ зэіу

ш¹ар.

Макъраузгъуэм и 19 - 29хэм Париж (Франджы) щекіуакіынущ ЮНЕСКО-м Дунейпсо щіаннымкіз и коми-тетым и 38-на сессиер.

●Илъэс 70 и пэкіз (1941)
къалъхуащ Чех Республи-кэм и президент (2003 гъз

ъандэрэ) Клаус Вацлав

Мэкъуауэгъуэм и 20, блыщхьэ

•ЩтапІэ ихьэжахэм я ду-нейпсо махуэщ. ООН-м и Ассамблее Нэхъыщхьэм и лосамолее Нэхъыщхьэм и 55-нэ сессием 2000 гъзм дыгъэгъазэм и 4-м къищта унафэм ипкъ иткІэ ягъзу

ващ. ●Илъэс 45-рэ и пэкІэ (1966 тым мокучуаутыум и 2-м къвщыщіадазуз бадзузу-гьум и 1-р къзсыху) Фран-джым и президент Шарть де Голль кърал Іузу и пща дэлъу Совет Союзым щы-іаш. Ар щізгъжкуэн хуз-хуэщ къзралитым я за-пыщізныгъзхэм заужьы-ным.

пыщіяныгь эхэм заужьь-ным.

Макьуауагьуэм и 20 - 24-хям Венз (Австрие) щекіуз-кіынуш МАГАТЭ-м Радерія зауказнытьсям и заушів. •1957 гьэм Москав Союз-хэм я унам и Колоннэ пэ-шышхуэм къыщыззіуахащ Къзбэрдейр езым фізфіу Урысейм зарыгукьэр ипъвс-400 зэрыямсьуя егъэмія Къэвэрдени — Урысейм зэрыгухьэрэ илъэс 400 зэрырикъум егъэщы ла гуфіэгьуэ Іуэхухэр.

Ун гъуэгум тэмэму урикІуэфыну ухуеймэ, ипэкіэ плъэ.

«Адыгэ псалъэр» къыфІэрыхьэну фыхуеймэ

Ди щ<mark>і</mark>эджыкіакіуз лъапІэхэ!

Фигу къмдогъэк мж 2011 гъэм и ет уанэ илъэс ныкъуэм къыфІэры-хьэну газетхэм, журхьэну газетхэм, жур-налхэм Іэ тедзэныр зэре-кlуэкІыр. Ильэс ныкъуэм ди га-зетым и уасэщ сом 356-рэ кІэпІейкІи 10-рэ. «Адыгэ псальэм» Із

щытевдзэ хъунущ рес-публикэм и пощт Туэху-шаптэ псоми. Ди индексыр 51531

●Футбол

Фыдогъэблагъэ!

Урысей Федерацэм футбо-лымкіэ и премьер-лигэ

«Спартак-Налшык» ЦСКА (Мэзкуу)

Налшык. «Спартак» стадион. Мэкъуауэгъуэм и 18. Сыхьэт 18-рэ

«Спартак» стадионым и ихьэпщіэр хэпщіыкіыу ягьэмэщіащ икіи ар иджы тумэ-нитху хъуащ, япэрей сом 200-м и піэкіэ.

Зеикъуэдэсхэр зыщыгуфіыкіа тыгъэ

хуэзэу Бахъсэн псым тра-щІыхьа Іэщ икІыпІэ лъэ-мыжыр гуфІэгъуэ щытышылы түфізгьуэ щыны кіэм иту мы махуэхэм кызэіуахащ. А Іуэху дахэм хэтащ республикэм и шышхэр, хэм хэташ респуоликата Правительствэм щыщхэр, «Русгидро» ОАО-м и шІынальэ къудамэм, «Къэббалъкълъэмыжухуэ» компанием я лІы-кІуэхэр, а хьэблэм дэсхэр.

ЛІЭЩІЫГЪУЭ блэ-кІам и шэшІ гьэхэм. Бахъ-АІЗ ЦІВІІ ВУЗ ОЛЭ-кІам и ціяції гызом, Бахс-сія ГЭС-р щрагъэжьам, пьандэрэ къуажапцізм цыпсэухэм, ноба зхэр унагъуэ 500-м нызэро-хьэс, я Ізцыр хъупізхэм зэрахуу щытар электро-станцым и псы захуэхы-сыпізм и Іущіапіз на-хьыцукьэмкізщ. Нэгьабо ялэжыа терроризм хьэтьа-щагъэм къыхэкіьну, рес-

публикэм мыхьэнэ хэха призийэ шфыпіэхэр эгрэхгэлдин папхоруяр ягрэхлэдин папхоруяр ягрэхлэдин папхоруяр ягрэхлэдин папзахуащіарча парама и Ізтащхэь Къврюксър Тумар мы грэм и пэшіэдэзэм
«Русгиро» ОАО-м и
щіыналър къудамэм и
цифаратурам защыхуигразэм, кързижэдэхуэм
я лэвіур къмхуащіаш.
Станцыр затрэлішражыстанцыр затрэлішражыстанцыр затрэлішражыкаралуары, кыруары, кыруары, кыруары, кыруары, кыруары,
кыруары, кыру щагьэліхэм ягьэхызыра проектым тету, «Къэббаль-къльэмыжухуэ» фирмэм зэман кІэщІкІэ льэмыжыр трилхжащ. Дэнлъэчыр зэпиупщІа

нэужь, Правительствэм и Унафащіми и ктуэдаэ Уняаев Казым сом мелу- ан 20 и уасэ укууныгъэр угъурам якууахъуну зе- икъууал, ех эм ехъуз- ктуац, ар за практязь фидра ОАО- и и принальз ктуадизм и унафащі Ста-ров Къуранія къмікить- щащ мыпкуэда Јужурі- хэм компанием и пщіря зърыкить-жуэр, з ктуудазэрыхкуар, абы и льэны-къужів дапізків гугьужь гуэрхэр зэрамыі эжніур. «Рустидро» м и щінна-льэ къудамэм и Іэтащкьэ Отаров Къурмэныя-«Къббалькъльэмыж-ухуэ» фирмэм и унафор щінм и къуздэз Ебгы-жыкку» Юрэра уку-ныгьэм кымсэжніны (акара правильная захэм я компанием и пщізм зэрыхигьахмэрэ, я къудамэ здэщыіз щіыпізхэм зегьзужьыным дапэкіи гульытэ хэхэ зэрыхуащіынур. Ухуэныгьэщізр къызэрыззіуахым и щахьэт
тхылъым із щіидэри, ар тхыльым Іэ щіндэри, ар-куей админстрацэм и Із-тащхьэ Сыжажэ Хьвсэв иритыжащ. Къуажээдэс-хэм къыхагъэщащ я Із-щыр хъупізэхэм ягъэкіуэ-ныр, мэкъупізэхэм нэхъ псынщізу нэсыныр тынш

ныгъэм къмхэжаныкlакэр ягъэпэжащ, лэжьыгъэр зэрекlуэкlым жыджэру кlэльшльа, а Іуэхум хэлыфlыхьа зеикъуэдэс нэхыжьыфlхэм тыгъэхэр хуащlащ. ИУАН Руслан. ЕЛЪКЪЭН Артур (КІэухыр. ПэшІэдзэр 1-нэ нап.)

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикам мысумаш хозяйствамка и министрым и къуадза К**lyaklya Казбек** къыхи гъэцхьэлукаш пхъэщхьэмышхьэ, хадахак фавугъэу, ерыскъыгъухау къэралым куэд зэрыцашанур. Абы Ізмал

ралым куэд ээрышашэнур. Аоы эммал кырдет фізугьэ эмші Іуэхущіапіэхэм ди республикэм дялакій зыщаужыну. Аруан, Тэрч, Лэскан куейхэрш фізугьэхэм нэхь щелэжьыр. А районхэм яхуээх хадэхэкі Лізужынгуэ псоми ящышу Къзбэрдей-Балькъэр Республикэм къшішагізакіюм и процент 60-м нэблагъэ. Республикэм и консерв за-вод 27-м щыщу 19-р абыхэм щыІэщ. 2010 гъэм до заводхэм пхэшхээмыщ-хээрэ хадэхэк рэ зэрылъ банк мелуа-ни 130-м нэблагъэ щагъэхъэзыраш. Ар 2009 гъэм елъытауэ проценти 6-кlэ нэхъыбэщ. 2010 гъэм а ІуэхущІапІэхэм щелэжьащ хадэхэкІ тонн мин 41-м, пхъэщхьэмыщхьэ тонн миным. Республикэм хадэхэкіхэу куэдкіэ нэхъыбэ къыщрахьэліэ, арщхьэкіэ ди заводхэм яхузэфіэкіынукъым а псор банкіхэм яхуээфІэкІынукъым а псор банкіхам ирагьзэзгьану. Цкьзусыгьуэр я Ізмальсымэхэр жывы зэрьххуарш. Кіуэкіуэ Казбек къызэрьхиягьящамкіз, фізугьахра щащі (уахущіаліащіхэз) ухуэным, диізхар егзьафізкуэным техух проектэр цівізця. Ахэр ээфІагьэкімэ. 2016 гьам республикэм пхэащхьамыщахэрэ хадэхакіра эзарыла банкі мелуан 250-м нас зы ильэсым щагьэхьэзырыфынуці.

фынущ. 2008 - 2010 гъзхэм Къзбэрдей-Балъ-къэр Республикэм и консерв заводхэм къэралыр къвдэ!апъккуащ сом мел-уан 19,1-кlз. А ахъшэр трагъэк!уэдэн хуеящ хадэхэк!хэр къащэхун, абыхэм егіэжьын папщ!э пlалъэ к!эщіым тещіыхьауэ кърата кредитхэм щхьэща-тыкі процентхэм яшышхэр япшыны-

тыкі процентхэм ящыщкар мішопо-жыным. Арщжькіз, Кіуэкіуэ Казбек къы-зэрыхигьэбелджылыкіаши, пІальэ кізщі кредитхэр консерв заводхэм щізгьякуэн яхуххуфыюкьым произ-водствям хьер къыпахынымкіз. Шхьэ-уюьгьуэр къызэрыгуакії; за илэсэм продукцэр ягьэхызэрыу ящафыякьым продукцур и вэхвээвгур ищучрирквим мылъку къвізрыхьэжын хуэдэу. Кон-серв Ізнатіэм кредитхэр иратын хуейш илъэсищ піалъэм нэхърэ мынэхъ ма-щізу, заводыщізхэр щаухуэкіз проекКъехьэлІэжын икІи хъумэн

тым текіуэдар кышышіахыжыфыну піальом нас тещіыхыжуэ. Министрым сыма. и кырадам жиіахом дарзы техьуащ кызахуасахом я нэхыбэр. Абы кы-кынкіз зэрыхъунум тёгузэвыхъри, хэкІыу консерв заводхэм хадэхэкІ къэ-кІыгъэхэр щагъэкІыну щІыхэр бэджэнду къызэращтэ піалъэхэм хэгъэхъуз-ным теухуауэ КъБР-м и Правительст-

ным теухуауо КъБР-м и Правительствам ирят челижащыр зајущјем и кјеух унафем хагъзхъвци.
КъБР-м и Парламентым Мокъумаш политикамра щіы захушытыкізхамкіз и комитетым и унафащі Ліыхъугу Хьэжмурид жиіащ республиком гіхъзща ицхьэхэмрэ хадэхэкІхэмрэ щыхъу-ным и Іуэхур зэрыщызэфІэмыувар. КъБР-м хадэхэкI хъумапІэ ин гуэри щыІэкъым ахэр абдеж щатхьэщІыщыпэкъым ахэр абдеж щатхьо́цГы-ным, щызэхадзыным хуэщГа Ізмэпсы-мэкіз эзицГузэдауэ. Мы Гуэхур эзфіа-гъзкІын папщІз Пэскэн, Аруан, Тэрч муниципальнэ к уейхэм хадэхэкІ хъумапізхэр щаухуэн хуейщ, Хьэжму-рид къвхильжыш, «2012—2017 гьэ-хэм. КъБР-м пхъэщхьэмыщхъэхэмрэ хадэхэкіхэмрэ къахэщіыкіа фіз Іугъзу къыщыщіагъэкіым хэгъэхъуз ным теухуа» республикэ программ: зэхальхьэну.

Агромаркетингым хуэкіуэным теухуа лэжьыгъэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щызэфІэгъзувэн зэрыхуейм тепсэлъыхьащ Жылагъуз советым хэт **Щомахуэ Юрэ**. Абы къызэрилъытэм-кlэ, ахъшэ, техникэ къазэремэшјэкlым кіэ, ахъшэ, техникэ къазэремэщізкіым къыхэкіыу, пхъэщхьэмыщхьэ, хадэхэкі бэв къахуехьэліэркъым. Псом хуэмы-дэу гугьу йохь щіышхуэ зимыіэ мэкъу-мэшыщіэхэр. Мэкъумэшым епха іуэхущіапіэ жыгъейхэр зэгухьэн, бизнес ціыкіум лизингхэмкіэ техникэ къашэхун папщіэ, мылъку хуаутіыпщын хуейщ. Аращ Юрэ хэкіыпіэр зыхи-

хуеиц. грац търга прагъза, къвпащыт къв Бавизм я лажыпъэм, къвпащыт къв лэнхэм, зыхуей-зыхуэфіхэм тепсэлъы хъвщ республикэм и «Агро+», «Нал шык консерв завод» ООО-хэм я уна

фІзіугъэ зыгъэхьэзырхэм езыхэм а къэкіыгъэхэр щащіэну щіыхэр къыіахаш. ГъащІэм къигъэлъэгъуащ ар зэрытэмэмыр. Иджы заводхэм Іэмал рытэмэмыр. иджы заводхэм тэмал яІэщ зэпымыууэ хадэхэкІхэм елэжьы-ну. Мы зэманым ээлэжь хадэхэкІхэм я процент 80-р республикэм и консерв заводхэм езыхэм ягьэкІ. Илъэс къэс хьэсэхэм къыхохъуэ: 2011 гъэм къз-кlыгъэхэр гектар 4.142-м щащlащ. Ар 2005 гъэм елъытауэ хуэдитхум щій-76-р джэш хъурей цІыкІум еубыд. Иужь илъэсхэм апхуэдэ шхыныгъузу тууль инээслэм анхуэдэ шхыныгъузу къыщагъэкіым куэдкіэ хагъэхъуащ, Къэнжал банкі ціыкіухэм иралъхьа ерыскъыгъуэм ди республикэми нэгъуэщі щіыпіэхэми щізупщіэшхуэ щаіэщ.

Зэјущјэм хэтхэр акъылэгъу зэдэ-хъуаш ди республикэм шэч гуэри хэмылъу пхъэщхьэмыщхьэхэр, мэракіуэ-хэр, хадэхэкіхэр щагъэкіын, абыхэн шхыныгъуэ зэмылізужьыгъуэхэр къы-хащіыкіын зэрыхуеймкіэ. Апхуэдэ ізмали диіэщ. Іуэхури фейдэшхуэ къы-зыпэкіуэнщ. Пхъэщхьэмыщхьэхэмрэ хадэхэкіхэмрэ елэжь Іэнатіэр ди республикэм и экономикэм щіэгьэкъуэнышхуэ къыхуэхъуфынущ. Абы пап-шІэ хадэхэкіыу кърахьэліэм, зэлэ щіз хадоляківу кърахьонгом, эзло жьым, абыхэм я лізужьыгъуэхэм ха гъэхъуэн, жьы хъуа заводхэр къагъэ щізрэщізжын, щізхэр яухуэн, ахэр зэ ращэ щіыкіэр ирагъэфізкіуэн хуейщ Зэјущјэм къыщащтащ хабзэгъэув, гъэзэшјакју властым, шјыпјэ самоуправленэм и органхэм яхуэгъэза джэщхэр.

> БОРОВИНСКАЯ Татьяна КъБР-м и Парламентым и пресс-Іуэхущіапіэм и лэжьакіуз

Иджы полицэм и генерал-полковникщ

Урысей Федерацэм и Президент Медведев Дингрий 2011 гъм мжъудуэгъум и 15-и къвдигъяйа Указымића полицэм и генерал-полковник ціз хэжар къвъфінццам имищьм и генералполковник Музкіуз Юрий Александр и къуэм.
4 Указ дыдэмића УФ-и Президентым Кіуэкіуз
О. А. итъуващ Урысей Федерацям Къэрал кіуэці
румухэмкі о ининстерстажээ Жостремізмым пъшізтынымића и управлена нахъвщихьм и унафащіу.

КъБР-м щыіэ МВД-м н пресс-Іуэхущіапіэ.

Режиссер ныбжьыщіэхэм Я ЯПЭ ЛЪЭбакъуэ Стероприятия

● Прохладнэ куей Дэрбээр фабрикэр илъэс 50 зэрырикъцр ягъэлъапіэ

Мэкъуауэгъуэм и 10-м Прохладнэ къалэм Шэнхаб-мкіэ и унэм шекіуэкіаш «Дэрбзэр фабрикэ» Іуэхущіапіэр къызэрызэрагъэп теухуа гуфіэгъуэ зэхыхьэ.

1961 гъэм «Райпромкомби-натым» къыщызэјуахат дэр-бзэр 90-м нэблагъэ щыла-къэ јузулуцаліз. Ильэс нэхъ дэмыхіыу, абы цыху 200-м щигъум Ізнатіэ щагъуэтат. 1978 гъэм къатищу ээтет

1978 гьэм кьатицу ээтет унэшіз яухаш, лэжакіуэ ми-ным щитъу щізхуэу, Ипъэси 9 дэкіри, 1987 гъэм узху-щіашэм и къудамэхэр къы-щызэіуахащ Атътуд, Къз-рэтъзш, Солдатска, Аушы-джэр къуажэхэм, Тэрч къа-пъм.

Арщхьэкіэ «зэхъуэкіыны-эм» и дъзхъзна кіыхьым

къым мы фабрикэми: 2000 гъэхэм и пэщіэдзэм абы цы-пэжьэжыр ціыху 50-м нэб-

лагъэт. 2002 гъэм Прохладнэ дэр-

ящ: Нобэрей махуэшхуэм

ирихьэлізу гулъытэ хэха хувэзгьэщіынут япэ ильэсхэ-ми щегъэжьауэ мы Тузху-щіапіэм гугъу зыщезыгъэхьу щылэжьа дэтхэнэми. Абышылэжьй дэтхэнэми. Абы: хэм ящышиц узхур кьыдда-гьэльэліэну нобо къзкура. илээс куэдкі фабрикэм щы-кура уразда уразда бара уужко Зинацаз. Дэлбэ Верэ сынэ, нэгуэдшээри. «Глория джинс: эзгухьэ-вытьэм и Прохладия кіхуда-мя кыбгъэджіму абыхэм удз тыэтыхэмрэ тытээ пта-піэхэмрэ ираташ, улуушаліз таха, узуумумыхэм яшыли.

пізхумрэ праташ. Республикум и Ірхущіапіз республикум и Ірхущіапіз пробізор фабрикур. Абы и махул тьапізмкіз склуахлуму українські прата прата українські прата прата українські прата прата прата прата прата негутово виктор. Прохладня къва по крутья и администрами и українські прахоменка прахущіапізм и выдимура прахущіапізм и выдимура прахущіапізм и выдимура прахущівнізм и выдимура прахушівнізм кыріт-заркіму пакамура пратаці. пратаці, празушівнізм каріт-робінні прата прата

хыгъэри сурэтхэри зей Къумахуэ Аслъэнш

тым режиссурэмкіэ и къу-дамэр мы гъэм къэзыух

унафэщі Шэрджэг пульэ-мяд еджэныгьэмків кър зэрт. дамэм и унафэщіДжаппу-бев Лейлэ, институтым и хумціхэм я пэжагьыр егъэджакіуэ нэхъыжь, щіагъэбыдэрт Ізнатіз зэ-ты ізшів. егьэджакиуу нэхьыжь, щагьзовыдэрт ізнатіз ээ-кьэзыух курсым и кура куэмыдахэж пэрыт ізшіа-тор, диплом лэжьыгьэ- гьэліхэм я пасльзахэми, хэмкіз художественнэ Урыссейирэ Кьэбэрлейм-унафэці Сэралып Самарэ, ра эзгухьэныгьэм и нэ-кьэпшыт Самара, ра эзгухьэныгьэм и нэ-сендегары Грименая экатем самары кара урас на паслежный кара ураста у

рэм шеджа иныхуи 9-м кишышу 4-м диплом плыжжынд карых, апрей-хэми абыхэм зыкъымдырамыгы хуу дыр карых арамы лэжьыгъэ купщіафіз хъуат. Щіалэхэмрэ пщащэ-хэмрэ къаіэта іуэхугъуэ-хэри, абыхэм ящіэль гуп-сысэ куури, зэрытраха щіыкіэхэри икъукіэ дагъуэншэу къыпщыхъурт удахьэхырт. Псом хуэмы-дэу тфіэгъэщіэгъуэн хъуац

Мы махуэхэм КьБР-м и Щокъарэ Мадинэ адыгэ эджап<u>іэ нэхьышхээхэм</u> пщащэхэм ятриухуа къызэраух къэрал экза-фильм кіэшіыр. Зи дахагъменхэр и гуащ]эгьуэу кіэ, Іущагькіэ, Іэдэбагькіэ шокіуэкі. Тъуаэджэхэмкіэ Кавказ Ищхьэрэ къэрал шэрджэс пшашэм и зашокуужк. 1 будзіжжэлеміз Каваз Ишкьэрэ кээра шэрджэс пірашэм и ээ-міститутым джієрхэр фізкіым Шіы хэруейм и шагээхрэзыр н. факульіг тым режиссурэжів и кыу. шаш тхыдэтхэр. сурэ-дмэр мы гьэм кызыух тышіхэр, зыплыхыскіуэныбжьыщіэхэм я твор-ческэ лэжьыгъэхэр щып-тетхыхьам, абыхэм яхэль

мадэ ХьэфІыцІэ Мухьэмэд, Пыразджэхэмкіэ павказ-Ищхээрэ къэрал институ-тым и кафедрэм и уна-фэщі Щауэціыкіу Людми-лэ, «Къэбэрдей-Балькьэр» Хьэгъундокъуэ Сэлисэт сымэ. АдэкІэ Шокъарэм сымэ. 'Адэкіз' Шокьарэм дегьэльагтру дл ньэжьэнэгьу адыгэ бэылжугьэжэм я щыЫки3-псэукіэр ахэр политик ізээш, депу-татщ, щіэныгьэлі лэжкакіуэш, нэгьуэші Ізнатіз эзхуэмыдя куэдми пэрытщ. Апхуэдэ тепльэгъуэхэр нэхь бей ищіырт «Хьэтхэр» ансамблым и къафэхэм.

хэм. Щокъарэ Мадинэ триха

ээчиифіэхэр хъарзынэу Іэщіагъэм зэрыхуагъэхьэ-зырар къыхигъэщащ. Къы-хаха темэхэр энхуэдэм мыххэнэшхуэ иритащ Гри-горий. Псалъэм папщіэ, я япэ егъэджакІуэм теухуа лэжыгьэ зэращар; дунег псом и къэрал зэхуэмыдэ хэм щыпсэу адыгэ пщащэ хэм я ехъулэныгъэмрэ ціэ рыlуагъымрэ утыку къы зэрырахьар; кіэи пэи зи лы жыурейм теухуа Ізда-къэщіэкіыр купщіафіэ зэ-рыхъуар къыхигъэщащ Уеблэмэ, Краснодар университетыр къэзыух цІы хуипщіхэм я Іэдакъэщіэкі хуйпшікэм із Іздакъшінясь хум апхуэлиз ляжыєпъэфі (9-м щыщу 7-р егьэлеяу» кытыпытацім скытырыхухэ-мыхар жиіаш. Абыкіз, адауи, фіьщіцз выхунщіар диплом лэжыєть ахумиціар хирожественнэ унафэщіу шыта Сэральп Самарэщ, абы гульятэт эхэк хуз-щіын зэрыхуейри игьэнэ-Іуац.

Іуащ. Самарэ жиlащ диплог плъыжькіэ къэзыуххэм плыжькіэ къэзыуххэм : «5»-хэм къызэрагъэпэ жар, экзаменхэр ткlийу: зэрекlуэкlам и еджакlуэ хьэзырар къызэригъэлъэ гъуар, фильмхэр техыныг твуар, фильмаэр техыным жэуаплыныгъэшхуэ яхэ-льу зэрелэжьар. Абы фІы-щіэ хунщіащ режиссурэм-кіэ кафедрэм и унафэщі Шэрджэс Мухьэмэд.

Нэхъышхьэу зытрагъэшІэнур Іэщіагъэм куууэ зэрыхишІыкІымрэ хэлъ нэмысымрэщ

Кърал кІулі І Іуаху-хэмкіз министру КъБР-м щыіз полицэм и полков-ник Васильев Сергей хэ-таш. Урысей МВД-м и унафэшіхэр зыхэта, ви-деоконференц шытыкізм иту екіуэкіа зэіушізм.

УРЫСЕЙМ къэра угысст... кІуэцІ ІуэхухэмкІэ и министр армэм и генерал Нургалиев Рашид абы тургались г ашид аоы хэтахэм защыхуигъазэм, яригъэцІыхуащ Урысейм и Президентым и Унафэ-кІэ къэрал кІуэцІ Іуэху-хэмкІэ ІэнатІэхэм иджыбкіз къзрал кіузиі Іухху-хамкіз ізнатіхэм цяжью лагъз шізуя згьзува я унафэшілум цять унафушілум кізмур къзрам кізмур кізмур кізмікум кізмур къзрамікум кізмур коральным і Ізміг кізмур серанізмі кізмур кізмікум кізмур кізмікум кізмур кізмікум ці сіккі зантыўухар за-зуть хізмікум кізмур замур кізмур кізмікум кізмур кізмікум кізмік

КъБР-мк1э МВД-м и лэжьакІуэхэм я аттестацэ ик1эщ1ып1эк1э ирагъэ-кІуэх1ын хуейуэ къызэрильнтэр. Урысейм и МВД-м къулыкъушхуэ зыщратахэм я тугъу щищ1ым, Васильев Сергей къыхигъощ-хахик1ам, улахик улахик и марка на марка ев Сергеи къыхигъэщ-хьэхукІащ Іуэхум хэ-зыщіыкі унафэщіхэм гъуэгу зэрагъуэтар. Абы-хэм я мурадыр хуэтъэ-защ къэралым къалэн къащищіахэр псынщіэ дыдэу зэфіэгъэкіыным.

Къэрал кІуэці ІуэхухэмкІэ министер-ствэу КъБР-м щыІэм и пресс-ІуэхущІапІэ.

Мэкъуауэгъуэм и 19-р Медицинэм и лэжьакІуэм и махуэщ

Фіыщіэрэ щытхъурэ зыхуэфащэхэр

пьэс 30-м щінгьуауэ медицинэм и лэжьакіуэм и ма-о ди кээралым щагъэльапіэ мэкьуауэгьуэм и ещаны макуэм. Ар цыбхухэм я узыншагьэр, гьашірэ хьу-"Бнатізм пэрыткэм я мызакыуэу, абыхэм я гульат з пэту занлыс дэтэнэния ди макуэшкуэш, Шыйу кыз-кіынкым зэггэрэ абыхым я дэіэлыкъуныгъэм хуз-хуз-хуз-мыхауа зай шімхуи.

тарым пту щекат кырш, пез къедозагъварщ, и тушагътура, казальня хуели мершинам и ляжывафу зъсъм.

Узывишагъзр хъумън Іэнатізр иджы къзрал политикам щагъзнухьапахэм ящыщи, Абы и щыхътщ, пельям папшіз, Узывшагъз- изэни, Абы и щыхътщ, пельям папшіз, Узывшагъз- изэни, Абы и щыхътщ, пельям папшіз, Узывшагъз- изэнить здятжні цыкуми етвіным шагъз рхумы Ізнатіам заххузімінытьгарідуя къщіща карад, Алхузару иджыблагъз КъБР-м и Правительствам щекузмі заўныхэм ящыщ зым къвшагольтару респуб- шагъз рхумыр Ізнатым ззым къвшагольтару респуб- шагъз рхумыр Ізнатіам заххузімінытьгальтур респуб- шагъз рхумыр Ізнатіам заххузімінытьгальтур респуб- фагімуя жибші ильо- кызсыку Узыншагъз пректым хухам малкур изъкыба зарыхэр, ижжырей ильосицыю ляжьайузжия я улахум тіукіз, щый зэрыххэхуар, ап- кударуй дохутырхым я шізнытьям, Ізальтарей ильосицыю ляжьайузжим узыншагьзь изрогием зарезы зарезы замужам кушый зумуктахобахэр ирагьафізкуму я мурыш, натуарий ляжьагіз зарушайра зарыритьгарізмумы умунтаті альжыгіз купиційной зареритьгарізмуный румунтаті альжыгіз купиційной зареритьгарізму, міни умунтаті альжыгіз купиційнаго за была аізу післуным умунтаті альжыгіз купиційнаго за была аізу післуным умунтаті альжыгіз купиційнаго у карам указауаразыў, я пракыжным ун гуапац. ШХБЭЩЭМЫШІ Мээ.

Зи щІэныгъэр куу, зи зэфіэкіыр лъагэ

«Адыгэ псальз» газетыр къзгъзсъбяту. Медицинэ дэжьакіуэм и махуэм ири: къзлізу псальз гуапз яхужысізну сыхуейш ли Сэрмакь къужэм дэт сымаджэшым и лэжьа-кіуз гулым. Абыхэм я фытээкіз сымаджэ куздым гъащіэм н іэфіыр зы-хащіэжыф, узыр шхьэща-хыу, лъэ быдэкіэ ягъэу-выжу.

СЭ ИДЖЫБЛАГЪЭсыщІэ-пъащ а сымаджэщым, си пъыр дэуей хъуауэ. Абы щыгъуэм нэІуасэ къысхуэ-хъуащ абы щыпажьэ дохутырхэр, медсестрахэр, гу лъысташ абыхэм я лэжьэкіэм. Ахэр зыхуеджа із-щіагъэм къыхуалъхуами

икіи зыхуенну хущхъужэр ; къызыхуэтыншэу яубзык, хуф. Псом хуэджкъым і Хьэіупшы Тае, Мэкъушэ (Ритэ, Джъушокъуз Хьэли омэт, Лыджыдэ Марьянэ і сымэ. Абыхэм я дежкіз і нухьыщжэр сымала сымала сымала быхар сымала сымала быхар сымала сым нэхъыщхьэр сымаджэм зэ-ралъэкІкІэ сэбэп яхуэхъунырщ, ар гъэхъужынырщ, узыр зэрыщагъэпсынщІз-нырщ. Хьэлэлу я лэжьы-гъэр ирахьэкІ абыхэм икІи хэр, фІэщхъуныгъэ къыпхэ-зылъхьэ чэнджэщ щхьэпэ-

хэр. Фіыщіэ ин хуэфащэщ сымаджэщым и лэжьыгьэр ныкъусаныгъэншэу къызэ-зыгъэлэщ дохутыр нэхъыщ-

хьэ Чэртбий Ригэ. А дохутыр 1939м гульытэншы лицыр-кьым дэтхэнэ сымаджэри, бгъздэль щіэныгээри зэ-фіэкіри ціыхур гьэхъужы-ным, зырі щхьэшыхыным къыхуетьэсэбэп. Си узыншагымкіэ гужье-игыу сыщихуа зэмалым дэ-

Іэпыкъуэгъу, щІэгъэкъуэн къысхуэхъуа медицинэ лэузыр зэрыщагъэпсынці» къысхуэхкуа медицинэ ла-нырци. Къялауя я лэжые жавкіуэхам фіьшір ин яху-гъэр прахьаяі абыхэм икін зоціі. Я лэжыягъям и хъер а дохутырхам, абы къых» яльатьуу, сымаджэхэр къя-кіыуи яхуэмыарэзы яхэт—хуэарэзырэ, унатъуэ насып шјэльхэм. Жыпіэнурамэ, итъэпсау. Сызэригутъэмкі, з хушххуэхэм хуэлу сэбэпші, ди къуажа сымаджанцым дохутырхэм я псаль туалы—цымажьа дохутырхэм яхуэгъэза псалъэ гуапэхэр ди жылэм дэс куэдым къызда-

• Жыжьэ - гъуэнэгу

Си адэшхуэм и зауз гъуэгуанэхэр

рэ шапхээ мык (уэры жыну ди шізблэм къахуэнэн хүейш. Апхуэдэт си адэшхуэ Дэу Хьэ жумар Гъузер и къ уэр.

Пау Кьэ жумар Гъузер и къ уэр.

ХЭКУ зауэшкур къвщыхъея зэманым абы и ныбжыр илъъс 30-м нэсат Шалъкуа Къулькъужын Ипщэ къуалъя псэукајшјэр шыхуэчын жыджэру хэтащ ар.
1931 гъэм Хъэжумар колхозым хыхьащ
ики 1941 гъэ шијона абы щылэжьаш,
льэк къимыгъанзу. Дадэ ку эрр вышигъадруу щытаща и лъэхъэрэм шыйа псэукізм
теухуа хъыбархэм. Абы зэрыжийзжыний,
зэманыр рутъут, технича шыјэтэхыыки,
лэжыыгъэр псори Іэпшэкіз ээрахьэрт,
итани,
зылі и быну,
зэгурыйуя,
зарузьуя,
захыззауз еккуар яку дэлр к от
убъгуэм илэжыкыхырт цыкухэр.

Зауэ мыгъуэжыр къызуарыхъеям и
полизуарыны
зарызануска шылэрыхъеям и
полизуарыны
зарызануска шылэрыхъеям и
полизуарыны
зарызануска шылэрыхъеям и
полизуар
зарызануска шылэрыхъеям и
полизуарыны
зарызануска шылэрыхъеям и
полизуарыны
зарызануска шылэрыхъеям
зарыдшыйлыр кършжарыны
зарыдшыйлыр кылыжарын,
пори къражым
ышцэзэхуэсыжару шылаш,
1941 гъямы
зарызануска инфументу цыму

пацам и эзманти, гуогьузм дит, жэц, маму э жыдымызу, намышам зауз къвызрыдиншылу кожижауэ шьтачи. 1941 гъзм,
обласу жыды намышам зауз къвызрыдиншылу кожижауэ шьтачи. 1941 гъзм,
обласу жур кожима намышамы намышамы
далу жур кожима
обласу жур
обласу жур
обласу жур
обласу жур
обласу
обла

шыхкури", Кьэзай дэт госпиталым мазищ-ків шівльвіц, Мукькіз выхата частым игьэ-зэжри, аргуэру зауэм Іухьэжаш. Зауэшкуэм и лыгьэр кывзэшівлльз зэ-пытт. Хьэжумар зыхэт 322-нэ фочауэ полкыр лижы Курск деж щызауэрт. Зауэлі хахуэ куэвым я цкьэр шагьэтів-льащ абдеж. Взури, и Ізмрэ и льаксуэм-рэ шэ къыгекуэри, Свердловск дэт гос-питалым аргуэру шізхуауэ щытащ.

Пзу Кьэжумар

1943 гъэм и гъатх эпэм зауэ Ізнатізм Іукъэ жащ Къэжумар. Украинэр хунт
къшівыха наужь, ар шізазуя полкыр хэтащ Польшэр, Венгриер, Чехиер бийи
къаізшізьтьжівькахэм.

Эльбэ псым дынэсауэ 1945 гъэм
накьнътьям раднокіз эхжутхащ Хжуу заузшуэр ди текіуэнытъзкіз эзрутухар, гекіуэнытъзкіз эзрутухар, гекіуэнытъзмі я язя махуэр иту къигъзкізмарт дадэ. А махуэм сызэрытух
фами префиц, зарэжнятьну ра апхузыкайси гум шізэти. Ар псальжіз пхуэмыйуэтэным хуэдузш.

Шіалхуа шівнальхэм заншізу зыгъэзажахэм яхуаууэ шізтахным Ізур. Ар зыхэт дээр Берлин щрашажьэри Япониемкіз
зшац, А заузми ліыть захляу зыкъвыщигъэльтурущ си адзшкуэм икіи текіуэнытээр бойы къвішізыкажам яхутац.

Хэку заузшкуэм шізэрикьа ліятьзуям
калямізу Луу Хъэжумар къратауэ шізтац Хаку зауэшкуэм шізэрикьа ліятьзуям
пашан, За заріэнскірам папшіз», «Горпашан» за разріэнскірам папшіз», «Горпашан» захрэрня папшіз», «Поннкалахруп.
Зауз нэужьым дада мамыр лэжьыгьэм
пэрнувэжри, дзыкь къыхуащ дэтхэнэ
пэнатэри пшізэр шкраэр лізу зэфіигъякіру шізтьзякхэмрэ фэбкызмра и кърау выраками, жызкыстрамізу курау ра икару шізтаныя
пашах эмаху хумуз ушпьытэжу псуащ.
И ныбжыври пльэс 90-м наблагьаум
панх зягкух кумуз ушпьытэжу псуащ.
И ныбжыври пльэс 90-м наблагьауш
пама зягкух кумуз ушпьытэжу псуащ.
И ныбжыври пльэс 90-м наблагьауш
пама зягкух кумуз шпьытэжу псуащ.
И набжыври пльэс 90-м наблагьауд
пама зягкух кумуз ушпьытэжу псуащ.

данхэ япхъу КІулэ. Зэщхьэгъусэхэм пхъуиблрэ зы къуэрэ зэдагъуэтащ. Ахэр пхьунопрэ зы кьуэрэ зэдагьуэташ, Ах: псори унагъу зырыз хърказу ди респу ликэм и къуажэ зэхуэмыдэхэм дэсц. Хь жумаррэ Кіулэрэ къащізьхуа щізблэр д псэу, ди нахыжь хэм я фэепльхэр тък мэу, абыхэм я ад дуней тетыкіэм хуэф щэу дыщытыным дыхущіэкъуу.

Сэбэп ухъуфыным • Ди псэлъэгъухэр нэхъ гухэхъуэ щыІэкъым

мурадкіз къвлэхэмрэ къу-жэхэмрэ къвлэхикіукьац, Унафэщіхэр щыіащ Аруан ку-ейм жыхьэ Псыкуэк Буажэ-ми. Пэшищ къу фэтэрым кърлэщівкірыжуэ учэ эзге-тым хэт Псыкуэр «амбулаго-рэр» Ізгащкь эхэм щалъа-гъум, жыжьэ ямыгызізхьыну. медицинэм и логос... Іуэм и махуэм дыпежьэу, а Іуэхущіапіэм и унафэщі Аху-эмгъуэт (Къардэн) Джэмал упщіэ зыбжанэкіэ зыхуэдгъ-

- Джэмал, үз мы къуажэм узэрыщымыщым и мыза-къузу икіи мухьэжырхэм уращізблэщ. Дохутыр ізщіагъэм ухэзышэ япэ льэбакъуэхэр Псыкуэд щыпчыным дауэ

ухазыша япа льзоактузхая піськуза іштывним даў
— Учиверситетыр къшцазухым, ложалпа эт гужуцагіал на какадары, корхым, пожалпа эт гужуцагіал на какадары, корхым цамал піськуза пізра жыстары. Кордайна піськуза кіуз кымалы на какадары, корцами, Псыкуза кіуз кымалы на какадары, корцами, Псыкуза кіуз кымалы на какадары піськуза кіуз кымалы на какадары піськуза какадары на какадары піську п

дольыхъуз.
- Дохутырхэм я зэфіэкіыр нобэ жыжьэ нос, ціыхум и узыншагьэм сэбэп хуэхъу узыншагьэм сэрэл дэмэлсымэшіэхэр хьежьаш, Псыкуар къуажэдэсхэм къальэрэсээ а зэхьуэкіыныгьэхэр? Уи лэжьыгьэр зэрызэте

ублам арэзы укъищірэ?
- Сыт жыпіэн, мис мыращ ди амбулаторэр. Унэ щхьэхуэ диіэкъым. Сымаджэм дреіздијакъвъм. Сънваджам дрей-зачу нагъяби абы и щыпагъ-ми јамизсым обявьихар къв-даташ, дуря мурям и къуажъ-даташ, дуря мурям обява и къуажъ-мыш Шарадж Ишхъарам и закъуащ зідар "Ау, зыгуарура къздтъ-асабатми, зэрьщытым жувім хуарх хуркъмы, тами-хувім хуарх хуркъм ком къвъзжіву. Республика мини-стрхар къвщытуак/нум амбулатораж) узаджан угутсу ди ташищер къвщатагъум. ди пэшищыр къыщальальул ди, «Мыпхуэдэ дунейм тетыжу ди, гугъакъым» жаlащ. Абдеж ды-дэм дыкъыщагъэгугъащ гъэр имыух щlыкlэ унэ щхьэхуэ тху-

лым къыщызэрагъэпэща гъэмахуэ зыгъэпсэхупіэм щыізу джалэри и ізр игъзу-зыжауз. Уз ар къутауз гурыщ-

вынзу джалэри и 190 игъэу:
зыжау. Уза стационар» жыхуа!эр
жыжау. Узаркънгуазу прышка кызуа!тужифынут.
- Сымаджэм еіззэн іузхур
кожа-ріжжэрна экуальны, дохукожа-ріжжэрна экуальны, дохузаркум фыкъчыцыкуузаркум факъчыцыкузаркум факъчыцыкузаркум факъчыцыкузаркум факъчыцыкузаркум факъч

зынау маршына кышаташү, ишылуарабы нагызын кынхагыры кынхагыры кынхагыры кынхагыры кынхагыры кынхагыры кынхагыры кынхагырын кынхагырын кынхагырын кынхагырын кынхагырын кынхагырын кынхагырын кынхагырын кынхагырын кынхагыры кынхагырын кынхагырын кынхагырын кынхагыры кынхагырын кынхагыры кынхагырын кынхагыру арыкын кынхагырын кынхагыра кынхагыра кынхагыра кынхагырын кынхагырын кынхагыра кынхагыра кынхагырын кыргырын кыргырын кынкагырын кыргырын кыргын кыргырын кыргырынын кыргын кыр

дэ зэххүэкіыныгъэ ухуэ-ныкъуэ Іуэхур нэхъ тынш хъун папшіз? - Узыншагъэр хъумэнымкіэ — Узыншагър търмонымка зыминогерятство учабо мищи компьютер къвъдатынум, абъ дажно, тъзываща ура з къвътара дажно, тъзыванизър дажно, тъзыванизър дажно дажно, тъзыванизър дажно дажно дохутара зригъзаппъвну зърга къвъту зърга у хадар зърга у хадар зъргу задар за скайт дъджани дажно дажно

"Дықъышыш ыхъэм зы псынш ізу тхуащ іамэ, абы шала ціькіу къвшаш, шко кытхуакіуязмі зыхуаныкту о на приміть у приміт

къзалэжьынци, сыкъэкіуа-жынц, Аў къскіуажаў зыри спьзгъуакыми, Уасхэм мажуэ кыс хоктыў, Уна уаст заягъэ-пошац, щожнагіми и деж, аў сылэжыхысның жыбоіри, уи гылэжыхысның жыбоіри, уи гылэжыхысның жыбоіри, уи гылэжыхысның жыбоіри, уи гылэжыхысның жыбоіри, уи гылэжыхыстының жыбори, уи гылэжых арактымы укуакар пыяткымі дыхосыку гыружар пыяткымі дыхосыку дей шырыхымі аў туу шырых ала шырыхымі аў туу шырых ала шырыхымі аў туу шырых шырыхымі аў туу шырыхы шырыхымі аў туу шырыхы шырыхымі аў туу шырыхы шырыхымі аў шырыхы шырыхымі аў шырыхы шырыхымі аў туу шырыхы шырыхымі аў шырыхы шырыхымі аў шырыхы шырыхымі аў шырыхы аў шырыхы аў шырыхы шырыхымі аў шырыхы аў шырахы аў шырах зэрекьэ, хэт къыІэрыхьэ лэ-жьыг-ъэр игьзэаш[аура и унагьуэр епі, кіуэ, къулейхэм я гутъу сшыркъым. Мыбдеж укъакіуэжу къуажа гуэрым уда-су хадэм уелэжьыныр зыкіи нэхъыкіяхьым. Сэ зэкіэ зыми срихьэліакъым. лэжыгьз кылпыхжара имыгьуэтауэ.

шыкі гуэрым Дыкъызэра-ээхуэри нэхъ фызыіууа гугъуехьхэр иджы

гушыІэм хэту фигу къыво

хэртэкъым. Нарткъалот ды-кыпсэури, зы школми ды-кыштэн ядэртэкъым, уры-сыбэз зэрыдмыщіом къскх-кіыу. Етіуанэ школым и уна-фошіу в зоманым шэга Шыд эактуру, адыгэбээкі драгь-джэну класс кънтухэјумур егьэджакіуэхэм физикэ негъу-эа адыгэбээкі зактышаш, урысыбээми зыкжарты-ягуызау шізддзащ, Мазих дакіа нзужк адыгабэзкір дыпсальэрт, ауз держэн хуэду иджыри урысьібэзя дыхуушэрыуэтакый Иджыри зы ильэокіз адыга классыр клысьіў адыга классыр алхуаці. Школьы дыхуаці, школьы сыкышізкій нзужк, адыга Хасор кызыдзіолыктуру иниверситетым сыщіатіыскьащ.

ситетым сыщіэтіысхьащ.
-Лъэпкъым нэхъ псынщізу зиужьын щхьэкіэ, дэтхэнэ зы адыгэми сыт и къалэну уб-

адыізми мы жыр?
Уи Хэкум укъэкіуэжын хуейщ, адэкіэ зыгуэру хьунщ. Къэкіуэжу шхын щжээкі элі мыбдеж зыри щыізкъым. Уи гъащіэр зыгепщіыхьа мурад пьагэм хуакіузу угозун хуейщ. Сыкіуэжынщ, си бынхэр Адыгэ зырады мыбаль за мурады Сынкуэжкінці, сі обынкізо Адыгіз Ханум щізат-запсаўніц жылібама, сыт хуэдизу гутгэ уемыським, загуор ум мурадым украінську сыт куэду украінську сыт харика замкіз, къзкіуэж, за украінську сыт харика замкіз, къзкіуэж, за украінську сыт украінську украінськ

- диным и хаозжэм тету псун ужуйи и д зэрежэ, зыри зэрем хуэмькжуи, зыми уи гугъу ищы-мыхуи, зыми уи гугъу ищы-муслыман партхэр кызабты-эпашура къвутъз къзпатия, къралым уеныкъуакъун щаб-дэму, «Тхэм уитъэпсу» зыми къыбжијанукъым. Псори зэ-рыпсузи хуару узри псуз-

къвбживанувъв Псорт вы дар зами дар за представу курля у сърт псу дар на представу и у сърт псу псу представу и у сърт псу псу псу псу представу и у сърт псу псу псу предъя и представу и пред

пемреи махуар ух нягу къв-зърщшывала ух прима уден-ри серхнену си гуй-за уден-сия за и укъвщца затечвы къучуру кучун хуейщ. УЗИ си прима кумент състой прима кумент състой кумент си кумент си си дене прима кумент си кумент състой състой кумент състой състой кумент състой състой кумент състой състой кумент кумент състой кумент к

жэмыхъуэ марьянэщ.

• Шэрэдж куей Лъы зытхэм я клуб

ШЭРЭДЖ районым кынцызрарт-кэпланша данхы жауб. Куей администрацэм и из тету дажкэ мы даминистым кандын даны жарыным кандын даминистын жарын ж — мынойра ЖДЕЧЕШ шышызэрагъэпэщаш мэхъу клубы къегъэшІылІа дэтхэн

к валэным мыхьэнэ-шхуэ дыдэ зэри эр. Байсиевым зэрыжи-1эмк 1э, мы 1уэхущ 1а-п эм иджыблагьэ ири-рацэм щышу ныбжькІэ мы Іуэхум хуэкІуэ псомы Іуэхум хуэкіуэ псо-ри. Апхуэдэу льы ты-ным кымыхыэ хьунущ Шэрэдж куейм къетъэ-щіылГа жылагъуэхэм щыпсэухэри. Псом ящ-кьэр ащи, клубым лэ-жьэн шіндэаш, Мыбы къекіуаліэхэм я бжы-

къызэгъэпэща-мин. ЛЪОСТЭН Музэ.

Къэбэрдей къэрал драмэ театрым щагъзуващ "Ревизор» спектаклыр. Абы шоджэгу РСФСР-м и цыхубэ артист Сонэ Мухъэрбийрэ (Городничий) РСФСР-м щыхъ зы!э и артист Жыгун Тимэрэ (Хлестаков).

«Лэгъупыкъум» и бжэр къызэlуех

Сабий реабилитацэмкіэ "Лэгулыкру, шртынущ, Узыншагьэм щыхі этылітип пэшреспублика центрым гъмжаму дъзжываты за узражда узражда у у

«Іэщэ» лэжьыгъэр йокІуэкІ

<u>Къэрал кІуэцІ Іуэху-эмкІэ министру КъБР-м</u> хэмкіэ министру ..... щыІэ полицэм и полков-ник Васильев Сергей пщэрылъ зэращищІамкіэ икіи республикэм и Правительствэм и унафэр пхыгъэк Іыным ипкъ иткІэ, мы гъэм мэкъуауэ-гъуэм и 10-м щыщІэдзагъуэм и 10-м цыщ1эдза-уэ жэпуэгъуэм и 10-м нэ-сыху я ф1эфГыныгъэк1э ик1и мылъку пэк1уэу ц1ыхухэм Іэщэр, абы и Іэмэпсымэхэр ирагьэтыным теухуа «Іэщэ» лэжыгьэр йокІуэкІ.

ЦІЫХУХЭМ ят Іэщэр къыІахын папщІэ КъБР-м щыІэ МВД-м и крими нальнэ милицэм, лицен зэ зыт-хуит зыщІ, поли цэм и участковэ инспек торхэм ядэлэжьэнымкІэ къудамэхэм, нэгъуэщІ ІэнатІэхэм я лэжьакІуэ-хэр зыхэт гупхэр къызэрагъэпэщащ. Хэгъэзыхь хэмылъч

ята Іэщэм пэкІуэ ахъшэр кредит ІэнатІэхэм щаІэ лицевой счетхэм е федеральнэ пощт зэпыщІэны-гъэм и ІуэхущІапІэхэм-кІэ Іэрагъэхьэнущ.

кІэ Іэрагь́эхь́эн́ущ.
Къэбэрдей-Балъкъэрым щыпсэухэу хабээм къемызэгъыу яхъумэ ізщэр, абы иралъхыэ шэхэр, къагъауэ пкъыгъуэ денцэ» Цэхугъуар щекІуэкІынум къриубыдэу зытхэр уголовнэ жэ-уапым ираш1эл1энукъым.

Квэрал ктуэцт ІуэхухэмкІэ министер-ствэу КъБР-м щыІэм и пресс-ІуэхущІапІэ.

Зыгъэпсэхугъуэ махуэм

Малъхъэдис

● Адыгэ пащтыхьхэр

Іэс-Сэхьид Іэбул-Мэхьали Мухьэмэд (1279 - 1281)

И ціэр Мухьамэдш, Бейбарс и къузш, Паштыхь тактэр и адам къвшізнаці. Ильзе 18-м иту паштыхьствузр кызыкнька ціальм, тактам зэрытейьскаў, къвілізая піцькэр зэтриукіаці, Абы шхьаміз ціькубам гужытьзжь кызкузіз хуэш. Ахэр ерышу иужь кызкузар хуэш, ахэр ерышу иужь кызкузар карама кызык айма карама нуэркіз Қэрэк кызык айма карама нуэркіз Қэрэк кызы ціальтаруаці. Дунейм екьжа ніумьст заўна діальна карама на пара карама нуэркіз Кэрэк кызыр діальскі шышіалькыш, и адам и кокашхьмі пэгь унэтвуу. Мухьамэд паштькой зэрыметар ильзеліті каудейц. Зэрыжаізжымід», ар езым кызкізлыкіўа и кыузшым и

, ижькіэ пащтыхьу тетам и мальхьэу щытащ.

Іэл-Хьадел Сэфуд-дин Сэламыш (1281)

Сэламыш пащтыхь Бейбарс и къуэщ, Япэ ита и къуэш Мухьэмэд пащтыхьыт-уэр къвызэригьанэ у, ар трагъзуваш, Ар и ныбыкан Бидал здырат ильсэслб сірэка къртутьыми, къэралыр эрихьащ Кьалэунэ дээпщым. Пун я цідэри мэжджыт увахэм щыжайэрт, ахышэми традзэрт. Иужыкі 8 Кьалэунэм бикыпэр иубышпащ, пащтыхыэр тридзц, къэрап јузуху и унафэ хипхызну пащтыхыэр тридзц, къэрап јузуху и унафэ хипхызну пащтыхыэр тридзц, къэрап јузуху и унафэ хипхызну уитыныгъэ имы!эжу иш!ри, Кэрэк къалэ игъэк!уащ. Сэламыш пащтыхъу зэрыгетар махуи 100-щ.

Іэл-Мэнсур Сейфуд-дин Къалэунэ (1281 - 1290)

И унэціэр Къалэунэш, «Сейфул-дин» р ціэ лейщ, Мыри тэтэр-монголжэн япэціэтащ, ахэр и къэралыгъуз ьэрып-мусльымэн ціыналъэм къримыгъжьзу. Щам цыналъэр жорэехьэхэм илъзси 150-кіэ вільгаэз ъаізщінтхъыжаш, 1290 гъэм дунейм ехыжри, Каир къалз

шышпалька-эжаш. Абы сатын шыгыр гульытэ якуишырт и льэпкы-Мэк сатым шыгыр гульытэ якуишырт и льэпкы-шэррихехсэм: Кавиазым кымпара тэтэрхэм гьэр як чарт яз р езым кымпаумыр т Мысыр къриптышэхэр увыпзышу яхэр яритырт. Ахэраш нужжий «Бырчы»-зи цэ Туахэр. Абыхэм апкурау еджэ штэхуэм шауусыгэуэр убых льэпкым цаш Барчыхэм яцын

аращ. Паштыхь Сейфуд-дин езым ялэ ита паштыхь Бейбарс и льзумкым ирий(уаш и кьэралыгьуэр игьэбыдэнымий, ар бийм щихьумэными!э, тэтэрхэм зэхэзехуэн ящ! и льэлкьэтъухэр зэшэл!эными!э. Кавказым я пщым муслымэн диныр къищтауэ зэрызэхихыу, и лыкіуэхэр абы и деж хъуэхъуакіуэ игъэкіуащ, тыгъэ льапіэхэри

Къалэунэхэ Сейфуд-дин паштыхьу илъэси 9 хуэдизкіэ етауэ дунейм ехыжри, тахътэр езым и къуэ Хъалил

● Ціыкіухэм папщіэ

КІущэ хъуащ жейнэд

луп ЫэмыІуэхуж. э, унэм

•Адэ гъчэгужь зи мыпшІыхь хэхэс хъ ¬дэ і зуэ ума эт мынцыых азэах кури «Адрыщі шіздэуу, мыдрыщі яг уэшащ.
 Ажал здэщымыіэ гъащін щыіэкъым.
 Акъыл щыхуэ ятыркъым.
 Акъыл зэрымыль щхьэр пыіэ фіэдзапіэ
 Акъыл зярымыль цхьэр пыіэ фіэдзапіэ

Акъылым и лъапсэ зыхъумэр чэнд ылыр ещіэкъуауэмэ, гуп

шэщ. ●АкъылкІэ щыпэмыльэщым, ІэштІымкІэ • Акъылы — пэщізуващ. • Акъылым къимыхь ліыгъэм къизэурк: • Акъылыншэ тхьэмыщкіэщи, ныбжьэгъ

сьулеисызщ. ФАхъшэ зи куэдым Іужажэ и щхьэгъэрытщ. ФАхъшэ делэм имыгъэделэ щыІэ? ФБэлагъыкІыр зыІыгъым бэлагъыщхьэр зы-

техуэнур ещіэ. •Бгъэфіам Іэфіыкіэкіэ ущымыгугъыж. •Бзаджагъэм жьы ищіами, и мурадыр тіо-

Мо ди кІущэ ЩакІуэ Іэзэу

Зы зэман щь Бзу нэгъунэ

МЭЗ Іэниуар

Тщыгыуу, Шхамэ -

Мэгъуэльь КІушэ

Іейуэ хъуащ щхьэхынэ.

щхьэхынэ, Іейуэ хъуащ жейнэд. «Еша хъунщ»: ШІрес унэм. ИщІар кІущэ Куэдщ!

КЪАЛМЫКЪ Апнан ПсыІэрышэ

Махуэ хуабэм Эспгъэпскіыну

Къэс къудейт ар Ди лъэкіэнхэм

Ди льэкlэнхэм, Иджы ди бгым кьэс ар Тщащ, Ди «гуэл цыкlур» Кьэутхьуами, дэ тфlэфіыпсу Зыдгьэпскlащ, Пшахьуэ защіэу

Шалэ цыкіух: «Пашіэ-жьакі» КъыттекІащ

Акъыл щіыхуэ ятыркъым Ожызгьуэхэр

ПсыІэрышэр Дэ ІутщІащ.

● Хъыбар кІэщІхэр МэзщІэсхэр

ЗЭГЪУНЭГЪУИБ/(мэзцијас кјуану загурыјуари.

пхъэ щэн хахыну ежьащ. Гъурц хуейм нэс хэри, пщы1э ящIын щыхъум зы джыдэ ямыlыгъыу къыщl жьэм ягу къэкlыжакъым.

 СлІо иджы тщіэнур? - жи зым. - Дывгъэ-кІуэжи, пщэдей къэдгъэзэжынщ, джыдэ къэтхьынщи. Я тхьэмадэм ар идакъым:

Нэхъыщіэр ирекіуэжи джыдибл кърехь, -жиіэри. - Дэ мо жыг иныжьым и іздэмашэ

тырыр каыруатшыкынды мафіэ тщіынщ, щыізм димыгъздыкъын щхьэкіэ. - Дауэ къызэрыгуэпщіыкіынур ар зи пъагатьыр?

- Къызэрыгуэтццыкlынур акъылкlэц. - Дауэ акъылкlэ абы укъызэреlэнур? - къагу-

рыlуэркъым гупым. - Ей, делэ гуп, сэ фыкъызэдаlуэ: сэ мы жыгыжым сыдопщейри Іэдэмашэр Іитікіэ соубыд. Фэ фщыщ зыр ныдопщейри си соубыд. Фэ фицыц зыр ныдопщенри си таккумтары еубыд аби, зыкърет-алагах. Адрейхэри чэзууэрэ фыныдэгшейуэрэ ята ицам и таккуэхуэр фубькурэ хыми зыкжевт-хэгагэжи, зэуэ дыккыжых хэуэнци, къыгуэтщыкіыны, Алхуэдэурэ дэпщейри, зым и таккуэр адрейм иlытыну зыкърат-алагахаш.

- ИІэ иджы псори зэуэ дыжьэхэвгъауэ! - жиlащ гупым я нэкъыжьым.

●Псалъэжьхэр

Гум дэбгъахуэр

фэм къејуатэ

♦ Анэ зимы Іэ сабийр, адэ и Іэми, ибафэщ.

илэми, иоафэщ. ♦Анэ шыпхъу анэ палъэщи, адэ къуэш адэ палъэщ. ♦ Ажалым «сынок Гуэ»

жиІэркъым. ♦ Ахъшэр къыздикІам мэ-

кІуэж. ♦ Бжэн и дзэ Іухурэ? ♦ Гум дэбгъахуэр фэм

◆ Дзыгъуэ цІыкІурэ пэт Іэтэшхуэм ипІытІыркъым.

♦ Жыгым пщІащэ пымыт-мэ, зы къурэщ.

НапэмытхьэщІу

Іэщым уахэплъэну

фІыкъым

уэлбанэ хьунущ. ◆ Мэрем пшыхь кьэс гьэ-шыр умытмэ, берычэт хьу-нукым жаГэрт.

шы_{р.}

◆ Напумыткърніў рикь...

уахаплэліў фіакьым.

◆ Нап1эр хэльэтмэ, хэти могуфі, хэти вжатьу хкуи ээхх жаірл...

◆ Ппішхьэліэр жэшым яўчатрэткыма пім укымыкіату жыпіжыту фіымыкіату жыпіжыту фіы««аізріта...

««аізріта...

мыктауэ жыптэжыну фты-къым жаГэрти. ◆ Нартыху плъыжь дыхэп-сэмэ, гъавэр бэв мэхъу.

●Къуажэхьхэр

Махуэр уэму, дыгъэр шПэу къепсмэ, мыгувэу

Арціхьэкіэ тхьэмадэм и Іитіыр пэмыльэщу ьудамэр Іэціюціэфтри піихри къызэтощахэ: хэт

иэкъутэ, хэт и блыпкъ йоп Етіуанэ махуэм я щхьэгъусэхэр іэжьэм щіэщіауэ макіуэри яліхэр щэіурэ гурыму къашэж: - Делэм пэлъэщын акъыл щы!экъым, жаІэурэ.

(ызыіэжар КЪУНАШ Мухьэмэдщ. 1978 гыз

НапэІэлъэщІхэр псыфмэ, хэт ягъэ?

Агънокъуэм и къуэ нэхъыщІэр Анзорей, и нэшым я деж, щыІауэ къэкІуэжати, и анэр

акылыны темпидан; - Лауэ къыпщыхъуа уи анэшхэр - узыншжэ, жихын, щатіэтьэн яіэ? - жиіэри. - Уалхын, псори яізм, сатьэтхьам, піэ щабэ сыхатьэльам. Псори хъарзынэтэм, ауэ зы щыщіэнытьэ яіэт.

шышбынгь яіэт. " — дол азы - Сыт хүздэт яд тіў? - ГалізЭалізыш гыушэ яіэтэкым. Я напэ-ытышкэр пкоры пкожфу (лашэ и кузуф ещхыхфуари, жриіаш; - ГалізЭтьхшіхэн алакы зіятэкым, уз ужейыдутіп сіком кумажі экі зытыша станцынума, псом япа катуджа занажыші.

ЖызыІэжар ДОХЪУШОКЪУЭ І: 2006 г Зытхыжар **НА/ІОЗаур**і

● Си хъуреягъкІэ

НэхъапэкІэ гугъу Зригъэхьын

- Хьэуэ, - жеlэ си псэ-лъэгъум. - А лІыжьым щlалэ домбей иlэщ, ауэ хьэулейуэ дэт мыхъумэ, зыкіи сэбэпкъым, амкын щlигьакъуэркъым. Абы и гъэсэным и чэзум гугъу

гъусиктың шэмэджыр зэрыщіндары,
- Піціэрэ, а ліыжым икіэ кыхудам, зы илъэс тіощіырыпщі, нэхъыбэж япакіз гугъу зригъэхым хусйуа къэнати, иджы ипшыныжу аращ, - жеіэ си гъусэ щідалы.
Сэ абы жиїар къызгуры-

акъым: - ЛІо. илъэс тІошІы-

- Мо, имъес нощтви-рыпщІ, нэхъмбэж япэкІэ пиупщІмн хуейуэ къэнауэ ара абы а иджыпсту зы-хэт удзыр?!

дэу Іэщыхъуэхэм, къагъэсэбэп щыгъыныгъуэ. 10. Урысей

Федерацэми Къэбэрдей-Балъ-къэрми щІыхь зиіэ я артист, Къэбэрдей-Балъкъэр Макъамэ

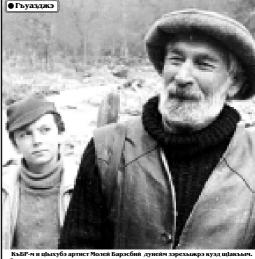
004

гъэсэным й чэзум гугъу зыдригъэхьатэмэ, иджы ар мэкъу еуэнт, езы лы-жыр жьауапІэм щІзсынт. - УздэкІуэмкІэ уи гупэр гъэзауэ дунейм тетын хуейщ!

зэбгрыж къэкІыгъэхэм ящыщу бгъавэу, бгъажьэу пшхы хъу

хадэхэк І ин. Акъылыншэхэм я шхьэр абы шрагъапши къохъу.

Къэбордей-Балькъэр Маккам театрым и урээджијак!уэ пажэ. 11. 1ут1нж Борис и Былах. 11. 1ут1нж Борис и Былах. 11. 1ут1нж Борис и Былах. 11. 1ут1нж Борис и Былах 11. 1ут1нж 11.

КъБР-м н цыхубэ артист Молей Барэсбий дунейм зэрехыжрэ куэд щіакъым бы роль Іэджи щитьэээщіащ фильм куэдым. Мы сурэтым щывольагьу Барэс-ий и гэжылгээлэм ящыщ зым и теплэтъуэ.

атьягьуэ. Тезыхар ЩОМАХУЭ Владимирщ. 1985 гг

хуеят

ХЬЭХ Сэфарбий.

● ГушыІэ

Узэрышхэну шіыкіэр

ХЪУЭЖЭ шх эуэ Іэнэм гъэдэсу и гъунэгъу щалэр

къыщыхьащ. Къеблагъэ, къеблагъэ къэтІыси къыздэшхэ жриlащ абы Хъуэжэ.

жригащ абы хъуэжэ.

- Хьэуэ, уи хьэлэлщ, иджыпсту сышха къудейт, - жигэри къыхуэттысакъым щталэщтэр.

адыгэ куэди щыпсэууэ щыГэ күей, къалэ. 32. Нартыху хуп-цГынэм къмхэшГыкГа алыгэ

шхыныгъуэ, хьэтыкъ, мэжалжэ, хьэлу, ГъэшхэкІым

- Къэтіыси къыздэшхэ, жысіакъэ! - къэгубжьащ Хьуэжэ. - уэлэхы, иджыпсту Іэнэм сыкъыпэрыкіыжа къудейм, сыкымышхэфыну, - жиіэры хууэжа сыт имыщіами щіалар хуэшхакъым. Иужакым нэхьри къэгубжыыпащ Хъуэ-

нэхъри къзгуижъенища корожэ:
- Хъитіым я кум къыдакіа, апхуэдау тіэпіыжу щхьэ ушхэра, узэгуиудыни. Псыр забакіа къэкіыгъэм зэрыхуэмышэчым хуздау, уи ныбэми хуэшэчынукъым апхуэдиз. Пшхам хуализ иджыри пшхыжыхуэдиз иджыри пшхыжы-фын хуэдэущ узэрышхэн хуейр!

эсэуапхэр:

ДжэдыкІэнэкъиж

AP зэрагъажьэр тебэ куукІэщ. Шатэр тебэм иракІэри, градус 50-60 хъууэ къагъэплъ. Зэ-ІащІэурэ абы гуэдз хьэ-жыгъэ хакІутэ,

Іашізура овы гурад хыз-жыгтээ хакІутэ, шыгъу хадзери, кызгыз-вэ, шатэр гъуатіэ дахэ хъуху. Джэдыкіэр яткэніри, мафіэ абы хакъутэ икіи зэ-іамыщізу, мафіэ цівкіум тегу дакымкы 8-10-кіэ ягызжыэ. Джэдыкіэр хакъута нэужь, япэ дакыккыт-хум тебащкээр тепіауэ щагьтэ, шагэм и щхэм тхуу нэхъ кызгридэн щхэмія. Зэрыпцтыру Ізням трагъзувэ. Піаст-тэ, щіакхыза, лакъум, мэжаджэ, мырамысэ дашх.

Иджы къачблачэ Иджы къаублауэ, джэдыкІэнэкыж щащІкІэ, гуэдз хьэжыгъэм и
пІэкІэ шатэм крупа
хаудэ. Ари хъунущ.
Хальхьэхэр (зы
цІыху Іыхьэ): шатэу -

200, гуэдз хьэжыгъэу г 6, джэдыкІэу - 3, шы-ъуу - узыхуейм хуэдиз.

Нащэ зэхэупщІэта

НАЩЭ няхь щхъуант1эхэр къыхахри псы
щ1ы1як1э яткьэщ1, я
фэхэр Јумя», яуктьэба.
Бэмгъэ к1ыхыу е хъурейуя, піащ1ру мулщ1атэ, тепщэным иральхыз,
шыбжий сыр трактуэт,
шыбжий сыр трактуэт,
шыбжий сыр трактэрыащэ, шатэ трак1эри,
атырищ-гилы зэтральхьэри шатэ трак1эк,
къуэнтхыурей, бжын
ц1ынэ упщ1эта трак1утэжри 1энэм трактэуиз.
Щ1акхун эе лэктум
дашх.

Халъхьэхэр (µ1ы-НАЩЭ нэхъ щхъуан

^{ашх.} Халъхьэхэр (цІы-Хальхьэхэр (цІы-хумпл Іыхьэ): нащзу -г 500, бжыныху укъэбзауэ - г 30, шатэу - г 250, бжын цІынзу - г 30, кьуэну - г 15, шыгъуу, шыбжийуз - узыхуейм хуэдиз.

«Адыга шхыныгъуэхэр» тхылъым къитхыжащ.

Напэкіуэціыр зыгъэхьэзырар ЩХЬЭЩЭМЫЩІ Изэш

Редактор нэхъыщхьэ ХЬЭФІЫЦІЭ Мухьэмэд

РЕДАКЦЭМ И КОЛЛЕГИЕМ ХЭТХЭР РЕДАКЦЭМИ КОЛПЕІ ИЕМ АЗ ІХЭР Жыласэ Заурбэч (редактор нэхьыш хьэм и кыуэдзэ), ЖьэкІзмыхъу Марин (редактор нэхьышдкээм и квуудзэ), Шир дий Маринэ (редактор нэхьышдкээм квуудзэ), Гъурыжь Мадинэ (жэуап зыхи скуредзэр. Гъуны 23 аданф Истаная 33 секреталь). Гъуны 23 аданф Истаная 33 секреталь). къуэдзэ), Гъурыжъ Мадинэ (жэуап зыхь секретарь), ГъущІо Зариф, Истэпан За линэ, Къардэн Маритэ, Хьэжыкъар: Алис

жэр шыльэпэрапэкІэ, къыбгъурытым

•Взадмэр чок...-йојунщі. •Бзэгу кіыхьыр акъыл кіэщіым и бығ •Бзэгузехьэ и жьэ ужьэдэхуэмэ, жып

уагъэныщкіу. ●Бээгузехьэ зегъэліыхъури, ліыгъэ зыхэль

зеущэху. •Бзэгу зыхуахьри бзэгузехьэм къыкІэры-

Бзу кхъуейкІэ гуэшэфым къызыхих

къехъэлъэкіыркъым.

• Биижьыр щигъэблагъэм, благъэжьым къибгынащ.

• Бланэ щалъху мэкіуэж, къэрабгъэ и унэ

Фъланэ щальху мэкіуэж, къзраогъэ и ун мэкіуэсэж.
 ФБлэ зэраукіа башым благъуэри щошынэ.
 ФВакъапхъэу иритри джэдыгупхъэу къыіи

КІЭРЭФ Хьэс

ДИ ХЭШІАПТЭР

дей-Балькъэр Республикэ, Налшык къалэ, Пениным и пІэкІэ щыІэ уэрам, 5 ебгъуанэ-епщІа нэ къатхэр.

ТЕЛЕФОНХЭР: редактор изхышихым, секретарым - 42-56-19; редактор изхышихым и ккуулдэхэх - 42-63-64, 47-31-54, 47-33-22, жоуал выхь секретарым КъУДАЗУЗА жуан балк секретарым бъргара жуан секретарым съргара жуан балк секретарым съргара жуан съргара жуан

ым. тыр I э тезыдзахэм яхуэхыныр и пцэ дэлыц КьБР-льнэ пошт ээныш[эныгьэхэмкIэ и управленэм. Тел.: 76-01-28, 76-01-10.

Мы къыдэк Гыгьуэм елэжьах эщ:жэуап зыхь секретарь Гъурыжь Мадинэ, редактору Льостэн Музэ, корректорхэу Щоджэн Инн: 5-нэ нап.), ПхытІыкІ Юрэ (2, 3, 6 -нэ корректорхэм я дэглыкт горэ (2, 2, 2, 2) корректорхэм я дэглыктуугту БатІнтіэ Ма рьят. Компьютеркіэ газетым и теплъэр ящІащ Ныр Саидэ, Щомахуэ Марианнэ ГъукІэлІРае, *сурэтхэм елэжьар* Бицу Жан

ющ. Номерыр "Адыгэ псальэм" и компьютер ІэнатІэм щагьэхьэзыращ.

Газетым Іэ щытрадзар сыхьэт 20.00-рщ.

ндексыр 51531 өТираж 10.025 өЗаказ №164

Жэщми махуэми макІуэ

■Езыр хъурейщ, ихъуре-ягъкІэ къыпщогуфІыкІ. ■Жэщ уэздыгъэ, губгъуэ-

гьэдахэ. ■Жэщми махуэми макІуэ,

■ Жэщми мал, ... ик[уи щымы]э. ■ Жыжкэрыплъэк[э пщ[э-гъvалэщ, къэблэгъэжмэ, дакьэжьщ. ■Зы мащэ ищІыІу мащэ

Жэуапхэр

Хгарбыз. Мазэ. Бжэ. Кхгуафэжьгй. Іэпхгуа-льэ.

Псалъэзэблэдз жа нарт цІыхубз дахэ. 2.Хыумысэу езыр-езыру къэкІыж. 3. Пасэрей адыгэхэм уафэм и тхьэу къальытэу щыта. 4. Іэпхьуэшапхьуу псэу льэпкь. ЕкІуэкІыу: 5. Урысей Федера-иэм и піыхубэ артист. КъБР-м «Шэмхьун и фызышэ» пьесэм хэт лІыхъужь. 12. Гъатхэм гъэшхуэ. 24. Адыгэхэр Пятигорск къалэм зэреджэр. 29. Къу зытет, нэхъалэм пысы къызэрахьу щыта гъуаплъэ кумбыгъэшхуэ. 31. Осетие Ишхээр-Аланием адыгэцІэ зэрихьэу, цэм и цыхуоэ артист, къвът-м и Къэрал саугъэтым и лауреат, Къэбэрдей-Балъкъэр Респуб-ликэм и Гимныр зытха компо-зитор ц1эры1уэ (сурэтым). 6. Щыщ|ы1эм, щыуэлбанэм деж щхьэм ф1алъхьэу, пщэм ф1ахэт л1ыхъужь. 12. 1 ъаталм пасэу къэльэтэж, дахэу уэрэд къизыш къуалэбзу. 15. И теп-лъэкІэ мыІэрысэм ещхь, мэ дахэ Ізпхъуэшапхъуэу йсэу льэпкъ. 7. Іуэхугъуэ гуэркІэ ехъулізныгьзайд зыірызынгьхыми, вылэжьам, пэрытым хуащі тыгъэ льапіз хэха. 8. ... нэщі няхърэ хьом нэщі. 9. Адыгэ уэрэдыжь. 13. Дэн-бэзныр зи льжэ мыгэрысм ещхь, мэдахэ зиГэ пхъэщхьэмыщхьэ. 16. Къэбэрдей-Балькъэрым щыГэ куей, къуажэ, щежэх псы.17. Зи къуэпсхэр щТы щхьэфэм щы-